

lent írásomon, sőt megerősített kialakult véleményemben.

A Kiotói Jegyzőkönyv (KJ) irányelveinek az erdőkhöz és ágazatunkhoz fűződő viszonyáról szóló írásában a következő idézet magáért beszél: „A fakitermelések faanyagát az esetek túlnyomó többségében emisszióként vesszük figyelembe.”

Ez azt jelenti, magyarról magyarra fordítva, hogy az érvényben lévő szabályozás szerint, a kitermelt fa a vágástéren légszennyezésnek, kicsit finomabban, légköri szén-dioxidterhelésnek tekintendő. (Ugyanez a fa a villamos erőművek udvarán szén-dioxid-mentes, ÜHG barát, kvótajóváírást lehetővé tevő, a szennyezőnek különleges profittot hozó tüzelőanyag.)

Szeretném elosztani Somogyi Zoltán tévhitét abban, hogy a téma egyedül az ő, szerinte a téma egyetlen hazai autentikus képviselőjének, az ügye. Vegyük észre kedves kollégák, hogy a klímaháború a gazdasági erőforrások újraelosztásáról, azaz pénzről (is) szól.

A klímaháborúban az erdők és az erdészeti ágazat veszítésre állnak. Nagyon gyorsan kell változtatnunk politikánkon és a nemzetközi klímapolitikában

elfoglalt pozíciókon! Most van itt az ideje. Ebben a harcban, pedig szükség van minden, a tudományokban kevésbé jártas erdész szakértelmére is.

A KJ, amely célul tűzte ki az ember általi ÜHG kibocsátás csökkentését, odáig nem jutott el, hogy célul tűzze ki a Föld ÜHG nyelőképességének a megőrzését, az erdőségek és élővizek megóvását is. Olyan szabályozást hozott a kibocsátók és a nyelők egyensúlyának megteremtésére, amit legjobban a két mókás rajzfilm figura, Lolka és Bolka példájával lehetne szemléltetni. Ez a szabályozás olyan kísérlet, mintha Lolka és Bolka között úgy szándékoznának egyensúlyt teremteni egy mérleghinta segítségével, hogy mindkettőjüket a mérleghinta ugyanazon karjára ültetik

Somogyi Zoltán tanulmányának „Az erdők, mint nyelők és mint kibocsátók” fejezetében bepillantást enged abba, hogyan szerelték ki a KJ-féle szabályozásban a libikókából a csavarokat.

Ezek után, a fejezet végén az egész fejezetnek ellentmondó, önmagával meghasonló kinyilatkozást tesz: „A legtágabb értelemben vett erdőgazdálkodásnak azonban – az állami és a magánerdőkben egyaránt – a jövőben egy új szempontra

mindenképpen oda kell figyelnie: az erdők szénegyenlegére”.

– Miért is? – hiszen eddig pontosan az ellenkezőjéről győzködött minket: nagyjából arról, hogy az erdőgazdálkodónak és az erdőknek pedig nem szükséges a klímakereskedelmi törvény alanyává válnia, mert már a nemzeti ÜHG leltárban amúgy is számolnak széndioxid körforgalmával.

– Milyen új érdeke fűződne szerinte az erdőgazdálkodónak ezután a korábbi érdekeihez képest (ha nem vonatkozik rá a klímakereskedelmi törvény), hogy a jövőben odafigyeljen az erdők szénegyenlegére? – Mi motiválná erre?

A tények azonban lehangozóak és nehezen tagadhatóak: az üvegházhatású gázleltárok készítésében kimerülő erdészeti klímapolitikánk jutalma és kizárólagos eredménye ma az, hogy a villamos erőművek kazánjaiban erdeinkkel fűthetünk be a globális felmelegedésnek.

Nem azonosulhatunk vele!

Megismétlem: a legfontosabb stratégiai lépésünknek a klímakereskedelmi törvény erdőre vonatkozó kiterjesztése kell, hogy legyen. Ez szükséges feltétele annak, hogy a jövőben a kvótakereskedelem az erdőgazdálkodás része legyen.

35 év az erdőpusztai parkerdőkért

1972 – ez az a dátum, amikor a Debrecen környéki erdőpusztai parkerdők fejlesztése tervszerűen elkezdődött. Az azóta eltelt 35 évre, és az elvégzett munkára emlékeztek június első napján a civisvárosban megrendezett emlékülés résztvevői.

A korábbi mennyiségi munka minőségi fejlesztéssé változott 35 évvel ezelőtt, amikor egy csapat elhatározta, hogy közkinccsé teszi az erdőpuszták értékeit – mondta az ünnepségen *Kaknics Lajos*, a Nyírerdő Nyírségi Erdészeti Zrt. vezérigazgatója. Debrecen 28 ezer kataszteri holdas erdőbirtokának különleges színfoltja volt a XIX. század végéig a terület, ahol nyílt vizek, lápok, virágos rétek, erdőfoltok váltották egymást, de a vízrendezés megváltoztatta a táj arculatát. *Kaknics Lajos* az elmúlt három és fél évtized munkálatairól szólva kiemelte *dr. Szemerédy Miklós* szerepét. A nyugalmazott főmérnök könyvbefoglalta a tudnivalókat az erdőpusztákról, az alkotásnak erre az alkalomra jelent meg újabb kiadása. A társaság jelmondatára emlékeztetve a vezérigazgató úgy fo-

galmazott: bízik benne, hogy a Nyírerdőnél az erdőpuszták is jó kezekben vannak.

Az is kultúra, ami körülvesz bennünket, a természetes kultúra, amelyet mi alakítunk: az elvégzett 35 éves munka azt szolgálta, hogy Debrecenben jó levegő van – hívta fel a figyelmet *Somogyi Béla*, a Debreceni Önkormányzat kulturális bizottságának elnöke. *Barátossy Gábor*, az FVM Erdészeti Hivatalának nyugalmazott elnöke pedig arról beszélt, hogy a különböző szakterületek – a vízügy, az erdészet, és a város – szerencsés találkozásának eredménye az elvégzett munka. A magyar közjólét jövőjéről szólva úgy fogalmazott: borúsán látja a jövőt, hiszen megszüntek, vagy csök-

kentek a támogatások, de ennek ellenére szerinte nem szabad csüggedni.

Kertész József, az Országos Erdészeti Egyesület elnökségének tagja tolmácsolta *dr. Pethő József* elnök üdvözlését, majd *Szabó Lőrinc Szerelmes* erdő című költeményének elmondásával járult hozzá az ünnepséghez. A jelenlevőket köszöntötte a 95 éves rubindiplomás erdőmérnök, *Kollwentz Ödön* is. *Papp Ferenc*, a volt Víziterv nyugalmazott vezérigazgatója a

„vízügyi oldalról” idézte fel a munkákat. *Dr. Szemerédy Miklós* történelmi összefoglalójában arra emlékeztetett: az erdőspusztákat másfél évszázaddal ezelőtt 417 ezer koronáért vásárolta meg a koronától Debrecen városa, a pénzt a város lakói adták össze.

Az Erdőspusztákat érintő tervezett fejlesztésekről *Orbán Ernő*, a Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője számolt be. Elmondta: a Civaqua nevet viselő program célja, hogy javuljon Debrecen környezeti állapota, a Nagyerdő vízháztartási helyzete, de általa megoldódna az Erdőspuszták vízpótlása, és lehetőség nyílna egy kakas-kenu pálya kialakítására is. Az elképzelések lényege az, hogy a térségbe a Keleti-főcsatormán keresztül érkező Tisza vizét Balmazújváros környékén sz-

vattyúkkal ki akarják emelni, majd vezetéseken keresztül Debrecen közelébe juttatni. A szakemberek mintegy 40 millió köbméteres vízforgalommal számolnak évente. A becslések szerint a munkálatokhoz két ütemben 12 milliárd forintba kerülne szükség, a pénzt a Nemzeti Fejlesztési

Terv II. révén szeretnék előteremteni.

Az emlékülésen kitüntették azokat, akik kiemelkedő munkát végeztek az elmúlt évtizedekben az erdőspuszták fejlesztésében. *Erdős Lajos*, a Debreceni Erdészet nyugalmazott közjóléti műszaki vezetője keze munkáját dicséri az a kiállítás, amely képek, fotók, dokumentumok segítségével foglalta össze az erdőspusztai parkerdők eddigi történetét. A tárlat megnyitását *Jubász Lajos*, a Nyírerdő Zrt. Debreceni Erdészetének igazgatója azt mondta: a közjóléti fejlesztések nemcsak itt, hanem országosan is komoly fejlődésen mentek át az elmúlt 35 évben. Szerinte az az erdőkezelő, aki a közjólétet elfelejti, vagy az eddiginél alacsonyabb szinten akarja művelni, nem lesz sikeres.

Kép és szöveg: **Vereb István**

A debreceni erdőspuszták – könyv alakban

Kinn tombol a kánikula, áll a füledt levegő, újabb és újabb forráság érkezik Afrika felől. Az újságok hőségriadóról cikkeznek. Aztán váratlanul érkezik az enyhülés. Postás érkezik és kézbesíti *dr. Szemerédy Miklós* „Az erdőspuszták parkerdei” címmel Debrecenben megjelent pompás könyvét. Lapjain üde, zöld erdők képei sorakoznak, tőfelületek, vizet kellek magukat. Ezeket szakszerű, veretesen fogalmazott magyarázatok egészítik ki. A Debrecen melletti erdőspuszták természeti háttere, egy nagyszerű kiránduló központ tervének megszületése, a megvalósítás lépései, majd működtetése kap helyet. Igazi csemege annak, aki természeti környezetben szeretni szabad idejét tölteni. Megragad az a lelkes nekibuzdulás, amivel több szakma - erdőszet, vízügy és Debrecen város vezetői - összefogtak, hogy egy páratlan pihenőhelyet alakítsanak ki a fátnal, száraz Alföld közepén és egyik nagyvá-

rosunk közvetlen közelében. Az eredmény igazolja a tájépítés egyik motorjának, *Botos Géza* erdőmérnöknek azt a

megállapítását, hogy „Aki nem mer palotát álmodni, az kutyaólat sem fog építeni.” A könyv fejezetei ezt a munkát tárlják elénk. Engem az összefogás ténye ragad meg és juttatja eszembe a költő, *Mécs László* egyik sorát: „Egységben az erő, erőben a holnap.”

Az üdülési igényeket kielégítő épületek mind tájbaillók, erdei iskolák, erdészeti múzeum, a vákáncosok életét őrző gyűjtemény, vendéglátóhelyek, pihenő központok, csónakház bemutatása jelzi a terület sokoldalúságát. A kiállítások nemcsak esztétikai élményt nyújtanak, de tanítanak is. Utóbbi igazán ráfér az odalátogatókra, mert elszomorodva olvashatjuk a vissza-visszatérő megállapításokat: „Ezt vandál kezek bemocskolták, vandál kezek szétszedték, vandál kezek felgyújtották” stb. stb. Ékes bizonyíték arra, hogy évtizedeken keresztül nem ügyeltünk a kulturált viselkedés normáinak oktatására. Hol vagyunk már attól, amit a hazai erdei tájépítés nagy öregje, *Madas László* említ a soproni erdőket szolgáló nagyapjáról. „Ha szeméttel találkozott erdőjárásai során, nem volt rest botja szeges végére felszedni az eldobált papírokat.”

Hát, ettől messze kerültünk. De az is tapasztalat, hogy a garázdák jobban kímélik azt, amit rendben tartanak, gondoznak. Talán a debreceni erdőspusztára ehhez is jó iskola lesz!

A szerző bemutatja a jövőbeli terveket is. Gyógyhatású hévizek vannak a területen, sportolási lehetőségeket teremthetünk és megannyi okos ötlet várja megvalósítását. AZ erdőt szerető és értő szerző az erdőgazdálkodás, vízgazdálkodás, közlekedés lehetőségeit és gyakorlatát is bemutatja. Jó ezt olvasni, példa előkonomizálódott, elmechanizálódott szakmánk követői számára.

Nem volna teljes a könyv bemutatása, ha a szövegben részletesen ismertetett Zsuzsi-vasútról nem esne szó. Ezt a keskenyvágányú vasutat egyelőre még nem érte el a mindent leépítés dühe. Sínpárja az erdők fái között kanyarog, télen-nyáron, de különösen akácvirágzás idején páratlan szépséget nyújt a rajta utazóknak.

Ha az ismertetett könyvet végigolvassuk, számtalan névvel találkozunk. Azokéval, akik fáradhatatlanok voltak ötletek adásával, jó megoldások kivitelezésével. Olyannyira, hogy a minisztériumi pénztárcákat is képesek voltak megnyitni. Köszönet és hála valamennyiüknek! Ajánlom a könyvet mindazok kezébe, akik szeretik a szépet és képesek másoknak dolgozni, másoknak örömet szerezni.

(Ismertette: **Dr. Szodfridt István**)